

In het kielzog van pioniers

Het bouwen van een eigen kano of kajak is makkelijker dan menigeen denkt. Bel gewoon Simon Davids van Macboat op, want samen met hem lukt het zelfs de grootste kluns om met cederhout een schitterend, stripbuilt vaartuigje te construeren. In de geest van Amerikaanse pioniers en andere beroemde peddelaars.

TEKST: LEO ALEXANDER SCHLANGEN FOTOGRAFIE: ALBERT ROZENBURG

Links midden: de combinatie van glasvezel en epoxyhars zorgt ervoor dat het hout tegen een stootje kan.

In de werkplaats van Macboat is het rustig vandaag. Alleen achterin wordt er stevig geschaafd. Peter Zuiderwijk werkt daar geconcentreerd aan een indrukwekkende, ruim zes meter lange wherry. De ranke roeiboot past ternauwernood in de ruimte. In twee weken tijd voltooide de grijze zestiger de romp, die hij nu aan de binnenkant mooi glad aan het maken is. Over nog eens twee weken hoopt hij het scheepje bij hem thuis te water te laten. Pal aan zijn tuin ligt de Binnenmaas. “Straks hoeven we niet meer naar de roeivereniging. Mijn vrouw en ik kunnen de tuin in lopen en het bootje afduwen.” Glimlachend laat Zuiderwijk zijn handen zien, terwijl hij zegt: “Kijk, ze beginnen al op die van een ervaren botenbouwer te lijken. Zwaar is het niet, maar omdat ik het niet gewend ben, voel ik zo'n dagje in de werkplaats wel.” In het dagelijks leven is Zuiderwijk econoom in dienst van een zorginstelling. De wherry is zijn eerste zelfbouwboot. “Het klussen met hout ontspant me, het is eigenlijk bijna net zo rustgevend als een lekker stukje roeien. Ik ervaar het als een wonder-tje... Elke dag komt er meer boot onder mijn eigen handen vandaan.” Zuiderwijk bouwt de boot onder begeleiding van Simon Davids (46), de eigenaar van Macboat en een begenadigd botenbouwer. Ruim 3,5 jaar geleden begon de jongensachtige Noord-Hollander een werf voor klassieke en moderne houten boten, met als specialisatie kano's, kajaks en aanverwante roeiboten. Hij bouwt ze in opdracht, maar hij begeleidt ook mensen als Zuiderwijk die zelf de handen uit de mouwen willen steken. Even verderop in de werkplaats zien we twee kano's en een kajak op schragen liggen, uiteraard van hout. En ook dat zijn zelfbouwprojecten. Het dek van de kajak is ingelegd met hout en kan wedijveren met een antiek dressoir. Overdreven handig hoeft volgens Davids niet te zijn om een dergelijke boot te bouwen. “Het is mooi meegenomen als iemand al een beetje houtervaring heeft, dan gaat het allemaal wat vlotter. Maar het is geen noodzaak. Ook

Van MacGregor tot Prospector

Macboat bouwt in opdracht elke boot. De werf heeft ook een eigen modellijn, bestaande uit boten die eigenaar Simon Davids zelf erg mooi vindt. De meesten daarvan zijn klassieke, Amerikaanse kano's en kajaks, die al door kolonisten en indianen werden gebruikt. Beroemd is bijvoorbeeld de Bob's Special, een kleine toer-

kano die haar naam dankt aan een Amerikaanse natuurliefhebber uit de jaren dertig van de vorige eeuw. De MacGregor, een overmaadse zeilkano, is vernoemd naar een Schot die er rond 1860 de oceaan mee opvoer. Het werkpaard onder de Macboat-kano's is de Prospector, een honderd jaar oud Canadees ontwerp. Het is een robuuste, brede

kano met een no-nonsense vaarkarakter. Ideaal voor gezinnen en lange trektochten. De Red Bird daar-entegen is lang, slank en snel en dus bij uitstek geschikt voor de meer ervaren peddelaar. De agressief ogende King is een eenpersoonskajak die zich vooral op zee als een vis in het water voelt. Prijzen vanaf € 5900.

iemand met twee linkerhanden kan zijn eigen droombootje bouwen. Die is er alleen wat langer mee bezig, maar het eindresultaat zal net zo goed zijn als bij iemand met meer ervaring. Daar zorg ik wel voor. Ik voorzie de zelfbouwers van een werktekening, hout, gereedschap en advies. Als er iets fout dreigt te gaan, spring ik bij. En als het nodig is, werken we gewoon samen aan een boot.”

Oersterk Zelf je boot bouwen bij Macboat duurt gemiddeld een werkdag of vijftien, een beetje afhankelijk van de grootte, de aard en de complexiteit van de constructie. Die relatief korte bouw-tijd wordt mogelijk gemaakt door de techniek die Simon Davids toepast. Tijdens zijn opleiding aan de Northwest School of Wooden Boatbuilding – onder de rook van Seattle – leerde hij de fijne kneepjes van de zogenoemde *stripbuilt*-methode, een zeer efficiënte constructietechniek waarmee men in Amerika en Canada al decennialang kano's en kajaks bouwt. Het principe is tamelijk eenvoudig. Van licht naaldboomhout als red cedar zaagt Davids meterslange strips van slechts enkele millimeters dik, die hij vervolgens tegen elkaar aan lijmt.

“Ook iemand met twee linkerhanden kan bij mij zijn eigen droombootje bouwen”

Schroeven en spijkers komen er bij dat puzzelen niet aan te pas. Het hout dat Davids gebruikt is bijzonder buigzaam. En dat vereenvoudigt het werk. Davids: “Voor de meeste rompvormen hoeft ik het hout niet te stomen. Voor een bijna haakse hoek van bijvoorbeeld een boegbalk moet ik dat wel doen. En voor de meeste boten heb ik ook geen spanten nodig.” Om de constructie stijf en sterk te maken, bekleedt hij zowel de binnen- als de buitenkant van de romp met glasvezeldoek. Daaroverheen komt een laag epoxyhars, dat een oersterke verbinding aangaat met het glasvezel. Als toplaag krijgt elke boot ook nog een jasje van transparante autolak. De verrassend eenvoudige techniek biedt veel voordelen. “De boten zijn lichter dan hun polyester soortgenoten en tevens sterker en duurzamer,” zegt Davids niet zonder trots. “Onlangs liet mijn zoon zijn kajak op een betonnen paaltje vallen. Er zat slechts een deukje in het hout, die ik makkelijk kon herstellen.” In Amerika zag Davids stripbuilt kano's en kajaks van wel dertig jaar oud. “Dikwijls gaan ze daar over van vader op zoon. Soms hangen mensen ze zelfs aan de muur, als een soort kunstwerk.”

Boven v.l.n.r.: schuren en schaven vormen een belangrijk (en tijdrovend) onderdeel van het bouwproces; ambachtelijk gevlochten zitjes maken een kano helemaal in stijl af.

Boven: de symmetrische werkmethode van Simon Davids levert prachtige patronen op.

Maatwerk Bij het samenstellen van de dunne houtstrips voor een boot houdt Simon Davids rekening met de kleur en het nerfpatroon. “Red cedar staat bekend om zijn unieke variatie in structuur en kleur. Je komt echt van alles tegen, van lichtgeel tot geelbruin en van zalmroze tot chocoladebruin. Daarmee kun je spelen. Tijdens het zagen, haal ik uit elk stuk met dezelfde kleur een strip voor zowel de rechter- als voor de linkerkant van de romp. Die plaats ik symmetrisch in de romp, waardoor er schitterende patronen ontstaan. Het is niet noodzakelijk, hoor, die symmetrie. De boot wordt er niet sterker van, maar als liefhebber wil ik ze ook zo mooi mogelijk maken.” Het zagen van de strips is niet het leukste werk, erkent Davids. “Een tijdje terug bood een zagerij aan om de klus voor me te doen. Maar ze wilden een medewerker niet gaan belasten met het bewaken van de symmetrie. Tja, dan houdt het op. Dan doe ik het toch echt liever zelf.” Mensen die graag zelf hun boot willen bouwen, kunnen bij Davids aangeven wat voor soort model het moet worden. Hij maakt dan de bouwtekening en stelt op basis daarvan een bouwpakket

“Voor een ervaren peddelaar kunnen we de boot iets smaller, dus sneller, maken”

samen, met hout en andere benodigdheden. “Onlangs hebben we zelfs bekerhouders in een kano gebouwd. In Amerika zie je ook veel kano’s met een volledige visuitrusting aan boord. Bijna alles is mogelijk. En we kunnen ook alles op maat maken. Iemand met lange benen wil toch snel uit zijn kajak kunnen klimmen als dat nodig is. Nou, dan maken we het gat iets groter. Voor een ervaren peddelaar kunnen we de boot iets smaller, dus sneller, maken. Maar voor iemand met geen ervaring is een wat bredere boot misschien verstandiger. Hetzelfde geldt voor de peddels. Lengte, bladtype en zelfs de handgreep kan ik perfect afstemmen op de persoon die er letterlijk mee aan de slag gaat.” Davids vrouw Yvonne houdt zich ook steeds meer bezig met de botenbouw. In principe is zij verantwoordelijk voor de administratie van de werf, maar ze heeft zich inmiddels bekwaamd in het matten van zitbankjes voor in de kano’s. Davids: “In het begin kochten we dat vlechtwerk, maar ik vond de manier waarop je die zittingen op de frames moest bevestigen niet mooi. Nu we ze zelf maken, kan ik ze ook veel sterker en fraaier vastzetten in een kano.”

Nieuwe koers Wie tien jaar geleden had gezegd dat Simon en Yvonne Davids samen een werf zouden hebben in Medemblik, die zou voor gek zijn verklaard. Van origine is Simon werktuigbouwkundige en Yvonne antropoloog. Na het afronden van hun studies aan respectievelijk de TU Delft en de Universiteit Leiden stortten ze zich vol overgave op carrières die niks met hout of boten van doen hadden. Simon ontwierp jarenlang zwaar baggermateriaal en laserapparatuur en Yvonne werkte onder meer bij de Verenigde Naties. Uitstekende banen, dat zeker, maar helemaal gelukkig werden ze er niet van. Simon: “Mijn hele leven was ik al hobbymatig met bootjes bezig. Medio 2001 volgde ik een korte cursus aan de Bootbouwschool in Enkhuizen. Met vijf mensen hebben we toen een sloep gebouwd, dat was mijn eerste bootbouwproject. Het begon te kriebelen, ik wilde graag meer met mijn handen gaan doen én een eigen bedrijf oprichten. Met ons hele gezin (Simon en Yvonne hebben twee kinderen, red.) zijn we een jaar naar Amerika gegaan, als een soort sabbatical. Daar heb ik negen maanden aan een prestigieuze bootbouwacademie in Seattle een opleiding gevolgd.” Macboat draait inmiddels op volle toeren. In de werkplaats achter het huis van de familie Davids zien op jaarbasis zo’n vijftien boten het levenslicht, deels in opdracht, deels als zelfbouwproject. “Er zijn ook klanten die een bouwpakket bestellen en het thuis in elkaar zetten. Maar dan moet je wel een beetje handig zijn. Ik heb wel eens verhalen gehoord van mensen die drie jaar bezig zijn geweest met een kano. En op internet las ik laatst een verhaal over iemand die de boot wel eventjes in zijn huiskamer in elkaar dacht te timmeren. Na een paar jaar knutselen heeft hij besloten er een salontafel van te maken...” Simon Davids kan erom grinniken. Onder zijn bezielende leiding gaat het toch echt sneller. Spijt van hun nieuwe levenskoers hebben de echtelieden niet. Sterker nog: ze zouden hun huidige bestaan voor geen goud meer willen ruilen voor hun vorige leven. Op de vraag of er ook nadelen kleven aan het hebben van een eigen werf, wordt het even stil. “Eigenlijk kan ik maar een écht negatief ding bedenken,” antwoordt Simon Davids na een paar minuten. “Het wordt drukker en drukker, dat is natuurlijk hartstikke fijn. Maar daardoor blijft er voor mij weinig tijd over om zelf met een kano even lekker het IJsselmeer op te gaan.” ■

Beneden: Simon Davids maakt een proefvaart met een van zijn kajaks op het IJsselmeer.

Zelf een kano of kajak bouwen?

Onder leiding van Simon Davids kunt u uw eigen kano, kajak of roeiboot bouwen met de stripbouw-methode. Ervaring met hout is niet nodig. Davids schaaft u vaardigheden snel bij in de werkplaats van Macboat in Medemblik. Voor hout,

gereedschap en een bouwtekening wordt gezorgd. Gemiddeld duurt een zelfbouwproject vijftien werkdagen. Prijs vanaf € 1500.

www.macboat.nl, 0227 570 024, info@macboat.nl